

## บทที่ ๕

### สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

#### สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิเคราะห์พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาการพนันหวยออนไลน์ มีจุดประสงค์ เพราะว่า เนื่องด้วยในปัจจุบันเรื่องของการพนันและปัญหาหวยทั้งหวยที่ถูกกฎหมาย (สลากกินแบ่งรัฐบาล) หรือหวยบนดิน และหวยใต้ดิน (หวยเถื่อน) ที่ผิดกฎหมายปัญหานี้ทางรัฐบาลในแต่ละสมัยก็มีนโยบายเรื่องนี้ที่แตกต่างกัน

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ เพื่อศึกษาประวัติและความเป็นมาของการพนันหวยในสังคมไทย ยุคเริ่มต้นของการพนันในสังคมไทยนั้นเริ่มมาตั้งแต่สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เมื่อครั้งท่านได้ไปเยือนประเทศจีนท่านได้จ้างช่างปั้นเครื่องถ้วยชาม สังคโลก การพนันก็มาพร้อมกับชาวจีน ชาวจีนนิยมเล่นการพนันคือการ เล่นโปและถั่วรวมถึงหวยโดยตามบันทึกทางประวัติศาสตร์มีมาตั้งแต่ราว พ.ศ. ๑๔๕๐ ก่อนราชวงศ์พระร่วงได้ครองกรุงสุโขทัยช้านานและการเล่นโปเกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๑๐๐ ตรงกับสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิครองกรุงศรีอยุธยา ส่วนการเล่นหวยในสังคมไทยเกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๓๕๐ ตรงกับสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ กรุงรัตนโกสินทร์ ครั้งเมื่อมีการเล่นหวยเกิดขึ้นอันเกิดจากสาเหตุทางบ้านเมืองในสมัยนั้นเกิดปัญหาทางด้านบ้านเมืองและเศรษฐกิจการเงินซึ่งเรียกหยวนั้นว่าหวย ก.ข. โดยพระศรีชัยบาลนายอากรสุรา เข้าเฝ้ากราบทูลตั้งโรงหวยให้ประชาชนนำเงินที่สะสมไว้ออกมาแทงหวย เพราะหวยเป็นการพนันที่ถูกกับคนไทยเพราะคนไทยชอบการเสี่ยงโชค หวย ก.ข. จึงสร้างรายได้เข้ารัฐได้ทุกปี พอล่วงเข้าถึง สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทรงดำริว่าต้องการยกเลิกอากรต่าง ๆ ให้หมด

ซึ่งในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ได้ทรงตั้งหอรัษฎากรพัฒน์ขึ้นเพื่อรวบรวมภาษีจากกระทรวงต่าง ๆ เข้ามาอยู่ในพระคลังเพียงแห่งเดียวเมื่อ มีเงินมากพอก็ทรงต้องการจะเลิกบ่อนเบี้ย พระองค์ได้ทรงลดการเล่นบ่อนเบี้ย เรื่อย ๆ เพื่อมิให้คนไทยเล่นการพนัน ต่อมาพระองค์ทรงเลิกบ่อนเบี้ยหมดสิ้นกรุงสยามวันที่ ๑๑ เม.ย. ปีมะเส็ง พ.ศ. ๒๔๖๐

การกำเนิคลอตเตอรี่ในประเทศไทยตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเมื่อครั้งประเทศไทยยังใช้ชื่อประเทศสยาม และคำว่าสลากกินแบ่งรัฐบาล ยังไม่บัญญัติ

แต่เรียกทับศัพท์ว่า “ลอตเตอรี่” ซึ่งหมายความว่า “การเสี่ยงโชค” โดยครูอาบาเตอร์ (ต้นตระกูล เสวตศิลา) เป็นผู้นำลักษณะการออกสลากแบบยุโรปเข้ามายังประเทศไทยเป็นครั้งแรก จึงถือได้ว่าเป็น “บิดาแห่งการสลากกินแบ่งประเทศไทย” ในสมัยเริ่มต้นการออกสลากขึ้นอยู่กับความจำเป็นของการใช้เงินของรัฐบาลไม่ได้ออกเป็นประจำผู้วิจัยขอยกตัวอย่างพอสังเขปดังนี้

รัชกาลที่ ๕ ได้ทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานอนุญาตให้กรมทหารมหาดเล็กลอตเตอรี่ครั้งแรกในประเทศไทย เนื่องในการจัดงานพระราชพิธีเฉลิมพระชนพรรษาของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการช่วยเหลือพ่อค้า ชาวต่างชาติ

ในรัชสมัยของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ พ.ศ. ๒๔๖๐ ลอตเตอรี่สภารักษาติประเทศอังกฤษ ช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๑ ประเทศไทยเป็นฝ่ายพันธมิตร กับสหราชอาณาจักร อังกฤษได้ออกลอตเตอรี่จำหน่าย ณ สถานทูตอังกฤษ ในพ.ศ. ๒๔๖๖ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานบรมราชานุญาตพิเศษให้ ออกลอตเตอรี่บำรุงเสือป่ากองอาสา เพื่อนำเงินมาซื้อปืนพระราชทานกองเสือป่า

ในรัชสมัยของ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ หลังจากออก ลอตเตอรี่บำรุงเสือป่าได้หยุดดำเนินการไป ๑๐ ปี ในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ จึงได้ออกลอตเตอรี่อีกครั้ง ออกเป็นลอตเตอรี่สภากาชาดสยาม, ลอตเตอรี่สรรพากรของรัฐบาลสยาม, และในปี พ.ศ. ๒๔๗๗ ออกสลากกินแบ่งบำรุงเทศบาล ตามลำดับ

ในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ ในปี ๒๔๘๒ สำนักสลากกินแบ่งรัฐบาลกระทรวงการคลังได้รับโอนกิจการจากกระทรวงมหาดไทย ได้มีการ แต่งตั้งคณะกรรมการออกสลากกินแบ่งเป็นครั้งแรก จึงได้ถือเอาวันที่ ๕ เมษายน ๒๔๘๒ เป็น วันสถาปนาสำนักสลากกินแบ่งรัฐบาล

ในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ช่วงหลัง สงครามโลกครั้งที่ ๒ สลากกินแบ่งได้รับความนิยมมากขึ้น ได้ทดลองพิมพ์สลากงวดพิเศษ ออกจำหน่ายแทรก แต่ไม่ได้รับความนิยมจึงระงับไป ต่อมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๐ มีการปรับลด ทั้งราคาและจำนวนสลากตามสถานการณ์ ในสมัย พลโท สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นประธานกรรมการ ได้มีการจัดตั้งกองพิมพ์ โดยสั่งซื้อแท่นพิมพ์นิวอริจาจากประเทศสหรัฐอเมริกา ๒ เครื่องและ เครื่องจากที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกสลากกินแบ่งเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน สลากกินแบ่งรัฐบาล

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นปีที่สำคัญของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเนื่องจากเหตุการณ์ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๗ เป็นต้นมาสำนักสลากฯ นำเนินงานภายใต้ “พระราชบัญญัติสำนักงาน

สลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗” ที่กำหนดให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลมีฐานะเป็นนิติบุคคล ลักษณะรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงการคลัง

ในสมัยที่รัฐบาล พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร มีนโยบายการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลในลักษณะหวยออนไลน์ทำให้หวยใต้ดินที่ผิดกฎหมาย จากการขายและซื้อกันแบบผิดกฎหมายก็ขายกันอย่างเปิดเผยโดยรัฐบาลขายเองในรูปแบบหวยบนดินในรัฐบาลชุดนี้ได้ออกหวยบนดินงวดแรกเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อตัดกระบวนการหวยใต้ดินหรือหวยเถื่อนของเอกชนให้ประชาชนได้หันมาเล่นหวยบนดินมากยิ่งขึ้นเพราะไม่มีความเสี่ยงที่จะถูกโกงเมื่อถูกรางวัลรัฐบาลชุดของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ยังดำเนินการเรื่องของการขายหวยออนไลน์หรือหวยตู้ เพื่อให้ประชาชนสามารถซื้อผ่านตู้ได้เหมือน ๆ กับการซื้อน้ำอัดลมในตู้ขายอัตโนมัติ แต่ติดขัดที่งบประมาณเนื่องจากต้องใช้งบจำนวนมากจึงยังไม่สามารถทำเป็นรูปเป็นร่างได้ ต่อมาหลังจากการรัฐประหารเมื่อ วันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยคณะปฏิรูปการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (คปค) เนื่องจากต้องการแก้ไขปัญหาข้อผิดพลาดที่รัฐบาลของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตรได้กระทำและหนึ่งในเรื่องที่เกิดข้อผิดพลาดคือเรื่อง นโยบายหวยบนดิน เนื่องจากการส่งเสริมให้ประชาชนเล่นการพนันหวยโดยมีรางวัลแจ็กพ็อตเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนซื้อจำนวนมากเพื่อหวังรางวัลแจ็กพ็อต โดย นายจรัญ ภักดีธนากุล ปลัดกระทรวงยุติธรรมเสนอให้ยกเลิกรางวัลเนื่องจากรางวัลแจ็กพ็อตของหวยบนดินเข้าข่ายผิดกฎหมายเนื่องจากรัฐบาล พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตรใช้มติคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดหวยบนดินให้ประชาชนและการจ่ายภาษีที่ไม่ถูกต้องรวมทั้งขัดต่อพระราชบัญญัติสำนักสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ และได้แบ่งรายได้จากกำไรหวยบนดินเข้ากระทรวงการคลังและการตรวจสอบการกระทำอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ(กตส) ได้ตรวจสอบหลักการออกสลากพิเศษเลขท้าย ๓ ตัว ๒ ตัว(หวยบนดิน) และชี้มูลความผิด ๔ ข้อดังที่ได้กล่าวแล้วเบื้องต้นจึงเห็นได้ว่า หวยบนดิน หวยออนไลน์ผิดกฎหมาย

รัฐบาล พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ จึงสั่งให้หยุดการออกสลากหวยบนดินชั่วคราวเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ เพื่อแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องก่อนแต่ความพยายามที่จะแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องว่าด้วยการออกสลาก ๓ ตัว ๒ ตัว และการดำเนินการขายหวยออนไลน์ไม่เป็นผลเนื่องจากขัดต่อพระราชบัญญัติสำนักสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ ดังนั้นการออกสลากพิเศษหวยบนดิน ๓ ตัว ๒ ตัว รวมทั้งหวยออนไลน์ไม่สามารถดำเนินการได้

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ ๒ สังคมไทยนั้นจำเป็นต้องศึกษาพุทธจริยศาสตร์ให้อ่องแท้ เพราะพุทธจริยศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยหลักการแห่งความประพฤติและวิธีการปฏิบัติของมนุษย์โดยตรง โดยการสอนให้มนุษย์นั้นดำรงชีวิตอยู่ด้วยปัญญา ไม่ให้ดำรงชีวิตอยู่ด้วยความประมาท

ไม่ว่าจะอยู่ในสถานะใดก็ตาม ซึ่งพุทธจริยศาสตร์นั้นมีความเกี่ยวข้องกับจริยธรรมใน ๕ ลักษณะ คือ เป็นพุทธจริยธรรมอย่างหนึ่ง เป็นพรหมจรรย์อย่างหนึ่ง เป็นวินัยอย่างหนึ่ง เป็นสังฆธรรมอย่างหนึ่ง และเป็นสามัญญลักษณะ ๓ ประการที่ว่าด้วยเรื่อง อนิจจัง ความไม่เที่ยง ทุกขัง ภาวะที่ถูกบีบคั้น และอนัตตา ความไม่ใช่ตัวตน

หลักในการประพฤติปฏิบัติตนในทางพุทธจริยศาสตร์นั้นมีอยู่ด้วยกัน ๓ ระดับคือ ระดับพื้นฐาน ระดับกลาง และระดับสูง ระดับพื้นฐานนั้นจะกล่าวในเรื่องของความประพฤติของบุคคล เพื่อความสงบเรียบร้อยของสังคม เพื่อควบคุมความประพฤติเบื้องต้น คือ กาย และวาจา ด้วยการประพฤติทางจริยธรรมคือ เบญจศีล กับ เบญจธรรม เบญจศีลก็คือการรักษาศีล ๕ ในการรักษาศีลนั้นจะต้องมี “เจตนา” ที่เด็ดเดี่ยวและเข้มแข็งในการงดเว้นตามบทบัญญัตินั้น ๆ การรักษาศีลจึงเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “วิริติ” คือเจตนางดเว้นประกอบด้วยจิตอันเป็นกามาวจรกุศล เป็นการงดเว้นจากการทำความชั่วทั้งปวง ด้วยการเว้นจากทุจริต ซึ่งมี ๓ ประการคือ สัมปัตตวิริติ คือการเว้นโดยไม่ได้ตั้งเจตนาไว้ก่อน สมาทานวิริติ คือเว้นด้วยการสมาทานไว้แล้ว สมุจเฉทวิริติ คือเว้นด้วยการตัดขาดไม่ว่าต่อหน้าหรือลับหลังก็ตาม ส่วนเบญจธรรมนั้นเป็นธรรมที่ต้องปฏิบัติควบคู่กันกับเบญจศีล ซึ่งจริยธรรมเหล่านั้นนั้นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในความประพฤติของตนโดยมีทิศทั้ง ๖ ก็คือ ทิศเบื้องหน้าคือบิดามารดา ทิศเบื้องขวาคือครูอาจารย์ ทิศเบื้องหลังคือบุตรและภรรยา ทิศเบื้องซ้ายคือมิตรและอำมาตย์ ทิศเบื้องต่ำคือบ่าวไพร่ และทิศเบื้องบนคือสมณพราหมณ์ ส่วนจริยธรรมระดับพื้นฐานอีกอย่างก็คือ จริยธรรม ๑๐ เช่น การไม่ประทุษร้ายใคร มีเมตตา ไม่โลภ มีความเสียสละ ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น รู้จักพอดี ไม่โกหก พูดแต่เรื่องจริง ไม่ข้องแวะกับสิ่งเสียดสี และรู้จักยับยั้งชั่งใจโดยใช้สติ เป็นต้น

พุทธจริยศาสตร์ระดับกลางก็คือ หลักคุณธรรมจริยธรรมที่มีหลักศีลธรรมที่สูงขึ้นมาอีกได้แก่ ศีล ๘ เป็นศีลอุโบสถ หรืออุโบสถศีล การรักษาศีลอุโบสถศีลนั้นก็เพื่อความสงบสุขภายนอกคือการอยู่ร่วมกันในสังคมและฝึกหัดการใช้ชีวิตแบบพอเพียงคือการอยู่แบบกินน้อยใช้น้อยและใช้อย่างรู้คุณค่า และจริยธรรมข้ออุกุศลกรรมบถ และกุศลกรรมบถ ๑๐ เป็นจริยธรรมอีกข้อหนึ่งที่เป็นระดับกลาง ในอุกุศลกรรมบถ คือสิ่งที่สร้างความทุกข์และความเดือดร้อนให้แก่ตนเองและผู้อื่น ทำให้เดือดร้อนทั้งกายและใจ ทำให้ชีวิตอยู่ไม่เป็นสุข ดังนั้นจึงต้องใช้ กุศลกรรมบถ ๑๐ เข้ามาเป็นธรรมคู่กัน เพื่อแก้กัน ซึ่งเป็นแนวทางในการกระทำสิ่งที่ดีที่ชอบที่เป็นบุญ หรือวิถีทางแห่งการกระทำที่ชาญฉลาด

ส่วนจริยธรรมระดับสูง เป็นข้อปฏิบัติอันพอดีที่จะนำไปสู่จุดหมายแห่งความหลุดพ้นเป็นอิสระ ดับทุกข์ ปลอดปัญหา ไม่ติดข้องในที่สุดทั้งสองคือ กามสุขัลลิกานุโยค และ อตถกิลมณานุโยค ซึ่งผลของการปฏิบัติระดับนี้นั้นจะเป็นปัจจัยทำให้ผู้ปฏิบัติได้บรรลุถึงความดี

สูงสุด ในหลักศีลธรรมที่เป็นแม่แบบของจริยธรรมที่เป็นคำสอนที่เป็นแก่นของพระพุทธศาสนาก็ คือ การละเว้นความชั่ว ทำแต่ความดี และทำจิตใจบริสุทธิ์ ความดีความชั่วนั้น เป็นสิ่งที่สามารถรับรู้ได้จากสภาพการดำรงชีวิตในสังคมมนุษย์ที่จะต้องพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ด้วยปัญญาอย่างรอบคอบ และแยบคาย ทำให้มนุษย์แยกแยะความดี ความชั่วและการทำจิตใจบริสุทธิ์ที่ปราศจาก โลภะ โทษะ และโมหะ การกระทำสิ่งใดก็ตามจำต้องคำนึงถึงตนเองและผู้อื่นว่าไม่เป็นการเบียดเบียน ตนและผู้อื่น ดังนั้นการกระทำที่เกิดจากเจตนาดี แต่มีผลเป็นไปที่เบียดเบียนผู้อื่นก็เป็นสิ่งที่ไม่สมควรทำเป็นอย่างยิ่ง

ดังนั้นการกระทำใดที่มีเจตนาเป็นที่ดีก็ต้องมีเกณฑ์ในการตัดสินความถูก ผิด ความดี และชั่ว ที่พิจารณาจาก หลักธรรมชาติของมนุษย์ โดยมีอยู่ ๒ เกณฑ์คือ พิจารณาจากสาเหตุหรือเจตนาของการกระทำ และพิจารณาถึงผลของการกระทำ ในการพิจารณาจากเจตนาหรือเหตุของการกระทำที่มาจาก “คตินา” เป็นความปรารถนาเป็นตัวกระตุ้น เป็นแรงผลักดันให้เกิดการกระทำ ทั้งเจตนาฝ่ายดี (กุศลเจตนา) และเจตนาฝ่ายชั่ว (อกุศลเจตนา) ส่วนการพิจารณาถึงผลของการกระทำหรือวิบากกรรม คือ กรรมใดบุคคลกระทำด้วยเจตนา กรรมนั้นก็จะให้ผลหรือวิบากกรรมตามมา ถ้ากรรมที่มีผลออกมาดีนั้นเป็นเพราะมีสาเหตุมาจากเจตนาที่ดี แต่ถ้ากรรมที่มีผลออกมาไม่ดีทำให้เกิดทุกข์กายและใจ นั้นเป็นเพราะมีสาเหตุมาจากเจตนาที่ไม่ดีนั่นเอง แสดงว่าเจตนาที่กระทำเบื้องต้นถ้าเป็นเจตนาที่ไม่ดี ก็จะมีวิบากกรรมที่เป็นทุกข์ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นกับตนเองหรือผู้อื่นก็ตามก็ถือว่าได้ตั้งเจตนาไว้ไม่ดี

พุทธจริยศาสตร์นั้นมีคุณค่าต่อผู้ปฏิบัติโดยตรง ซึ่งมีอยู่ ๓ ประการคือ ทิฐุธรรมมีกัตถะ (ประโยชน์ในภพนี้) คือปัจจุบัน สัมปราชัยกัตถะ (ประโยชน์ในเบื้องหน้า หรือชาติหน้า) และปรมาตถะ (ประโยชน์อย่างยิ่ง หรือประโยชน์อย่างยอดเยี่ยม คือ นิพพาน) ซึ่งคุณค่าทางจริยธรรมของพุทธจริยศาสตร์นั้นเป็นสมบัติของทุกคนที่สามารถมีและบรรลุได้ คือเป็นประโยชน์แก่ตนเองและคนอื่น แบบเกื้อกูลสนับสนุนซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความสงบสุขและเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต

มนุษย์ทุกคนไม่ว่าหญิงหรือชาย เด็กหรือผู้ใหญ่ ยากจนหรือมั่งมี ล้วนแต่ต้องการสิ่งที่ดีงาม เป็นมงคลแก่ชีวิตของตนทั้งสิ้น แต่จะมีสักกี่คนที่รู้ว่ามงคลคืออะไร และอะไรที่เป็นมงคล มงคลของมนุษย์และเทวดาย่อมเกิดจากการกระทำอันได้แก่ มงคลภายใน คือต้องทำความดี และความดีนั้นจะเป็นสิ่งที่เรียกว่ามงคลเองโดยไม่ต้องไปอ่อนน้อมกราบไหว้ขอมงคลจากนอกตัว มงคลของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ยึดถือวัตถุ แต่ยึดถือการปฏิบัติฝึกฝนตนเอง ซึ่งมีอยู่ ๓๘ แบ่งตามลำดับความสำคัญ โดย ๑๕ ข้อแรก จะเกี่ยวกับการครองเรือนฆราวาส ๑๕ ข้อท้าย เป็นธรรมที่สูงสำหรับผู้ปฏิบัติ สูงจนถึงนิพพาน พระพุทธองค์ทรงวางอย่างมีหลักเกณฑ์จากความสำคัญมาก ที่ควรทำก่อน จน ที่ควรทำในตอนท้ายจากปฏิบัติง่าย ไปจนถึงปฏิบัติยาก

พุทธศาสนานั้นสอนให้มนุษย์นั้น ไม่ทำความชั่ว ทำแต่ความดี และทำจิตให้บริสุทธิ์ นั้นเป็นพุทธจริยศาสตร์ที่ทำให้บุคคลเป็นคนดีไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ไม่ดี ดังคำกล่าวที่ว่า การไม่ทำความชั่ว ในที่นี้ขอกล่าวถึง อบายมุข เพราะอบายมุขนั้นเป็นทางแห่งความเสื่อมแห่งโกละ ๖ สถานคือ การดื่มสุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท ๑ การเที่ยวไปในตรอกต่าง ๆ ในกลางคืน ๑ เที่ยวดูมหรสพ ๑ เล่นการพนัน ๑ คบคนชั่วเป็นมิตร ๑ เกียจคร้านทำงาน ๑ เป็นทางเสื่อมแห่งโกละทั้งสิ้น จนทั้งหลายไม่ควรข้องแวะเป็นอย่างยิ่ง แต่บุคคลบางกลุ่มกลับมีความคิดว่า อบายมุขนั้นเป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์ เช่น ทำให้เพลิดเพลิน และมีผลดีต่อระบบเศรษฐกิจ เหตุผลที่ว่า ทำให้เพลิดเพลินนั้นเพราะคิดว่าอบายมุขเป็นสิ่งที่ทดแทนความท้าทายที่หมดไปจากชีวิตแล้ว พร้อมกับคิดว่าอบายมุขเป็นศูนย์รวมในการพบปะสังสรรค์ทางสังคมอีกแบบหนึ่ง ส่วนที่ว่ามีผลดีต่อระบบเศรษฐกิจนั้นคิดว่า อบายมุขนั้นมีผลต่อรายได้ ก่อให้เกิดการจ้างงานแก่ประชาชน ด้านรัฐบาลก็จะมีรายได้จากอบายมุขเป็นจำนวนมากเป็นงบประมาณพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ได้ดี บุคคลที่คิดแบบนี้ก็เลยตอบรับนโยบายที่จะทำสถานการพนันให้ถูกกฎหมาย กันอย่างเต็มที่ เพราะการพนันจะนำมาซึ่งการขยายตัวของอุตสาหกรรมบางประเภทอย่างมหาศาล การมองแบบนี้ก็ไม่ได้ผิดในแง่ของความเพลิดเพลิน และผลดีต่อระบบเศรษฐกิจ ต่อไปจะมาทำความเข้าใจของสาเหตุที่ทำให้มนุษย์เข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุขกันว่ามีสาเหตุมาจากสิ่งใด

สาเหตุหลัก ๆ นั้นมีอยู่ ๒ สาเหตุคือ ความเครียด และสภาพแวดล้อม ความเครียดนั้นเป็นเรื่องของร่างกายและจิตใจ และมีสาเหตุหลักสองอย่างคือ เกิดจากสภาพปัญหาชีวิต ปัญหาเรื่องเงิน การงาน ครอบครัว เป็นต้น และมีสาเหตุมาจากการคิด การมองโลกในแง่ของทัศนคติที่มีต่อตนเอง และสังคม ความเครียดทำให้มนุษย์เข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุขเพราะความเข้าใจผิดจะทำให้ตนเองนั้นหายจากความเครียดได้ ส่วนสภาพแวดล้อมนั้น เป็นสาเหตุอีกสาเหตุหนึ่งที่มีส่วนอย่างมากคือ สภาพแวดล้อมใกล้ชิดตัว เช่นครอบครัวที่มีพฤติกรรมเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุข และสภาพแวดล้อมภายนอกก็คือ การอยู่ในแหล่งที่แวดล้อมไปด้วยอบายมุข เช่นบ้านอยู่ใกล้กับบ่อนการพนัน สถานบันเทิง เป็นต้น ซึ่งมีปรากฏผ่านสื่ออยู่เสมอไม่ว่าอยู่ในรูปของโทรทัศน์ วิทยุ และอินเทอร์เน็ต จึงทำให้เด็กหรือผู้ขาดปัญญาในการแสวงก็จะตกเป็นเหยื่อของอบายมุขเหล่านั้นได้โดยไม่ยากเย็น

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ ๓ พฤติกรรมของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการพนันนั้นได้สร้างความทุกข์ความเดือดร้อนให้แก่มนุษย์มาโดยตลอด ทุกคนทราบดีว่าการพนันเป็นสิ่งไม่ดีการพนันสามารถทำให้ชีวิตลำบากทำให้ต้องพบกับปัญหามากมาย เพราะการพนันคือการเล่นชนิดหนึ่งเพื่อเอาเงินหรือสิ่งอื่นใดด้วยการเสี่ยงโชค โดยการทำนายหรือคาดเดาผลที่เกิดขึ้นในอนาคต ผู้ที่เล่นจะต้องมีความฉลาด ชำนาญ เล่ห์เหลี่ยม ไหวพริบและฝีมือในการเสี่ยงโชคด้วย การพนันนั้น

ในทางกฎหมายการพนันบางอย่างอนุญาตให้เล่นได้ บางอย่างก็ไม่สามารถเล่นได้เพราะผิดกฎหมาย ถึงแม้จะรู้ว่าผิดกฎหมายก็ยังมีคนแอบเล่นกันอยู่มาก การพนันที่ผิดกฎหมายนั้นได้แบ่งออกเป็น ๒ บัญชีคือ บัญชี ก. และ ข.

การพนันในยุคปัจจุบันนี้ ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเล่นที่มีความสะดวกสบายมากขึ้น ไม่ว่าจะอยู่ตรงไหนสถานที่แห่งใดก็สามารถเล่นได้โดยไม่ต้องกลัวว่าจะพลาดการเล่นคือการเล่นแบบออนไลน์ การเล่นเกมแบบนี้จะเป็นการเล่นผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ และ Internet Protocol Television (IPTV) ซึ่งอินเทอร์เน็ตถือว่าเป็นช่องทางที่นิยมเล่นมากที่สุด รองลงมาก็เป็นมือถือสมาร์ทโฟน หรือแท็บเล็ตในการเล่น การเล่นเกมนี้ได้มีการขยายตัวและคาดว่าจะเพิ่มมากขึ้นทุก ๆ ปี เพราะเล่นสะดวก ผู้เล่นสามารถเข้าถึงช่องทางการเล่นได้ง่าย การพนันที่ใช้ระบบออนไลน์ในสังคมไทยนั้นมี ๓ ประเภทคือ การเล่นเกมพนันแบบคาสิโนออนไลน์, การเล่นเกมพนันบอล, และการเล่นเกมพนันประเภทอื่น ๆ อีก ส่วนหวยตู้ หรือหวยออนไลน์ในประเทศไทยยังมีปัญหาที่จะต้องศึกษาถึงผลได้ผลเสียของรัฐและประชาชนเป็นอย่างมาก เพราะสังคมไทยเป็นสังคมพุทธ การกระทำสิ่งใดก็ตามควรคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อสังคมโดยรวมให้มาก

พฤติกรรมของมนุษย์ที่มีต่อการเล่นเกมพนัน ไม่ว่าการพนันนั้นจะถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมายก็ตาม ผู้เล่นย่อมมี "เจตนา" คือความตั้งใจ ประชดแต่ง สร้างสรรค์ต่าง ๆ พร้อมทั้งส่งผลที่สืบเนื่องที่สอดคล้องสมกัน เช่น พฤติกรรมดี ก็มีผลดี พฤติกรรมชั่ว ก็มีผลชั่ว เป็นต้น พฤติกรรมของมนุษย์นั้นสามารถแบ่งออกได้ ๒ ประเภทคือ พฤติกรรมในทางดีคือ กุศลกรรม หรือกุศลมูล และพฤติกรรมในทางไม่ดีคือ อกุศลกรรมหรืออกุศลมูล ซึ่งทั้งกุศลและอกุศล ต่างก็มีช่องทางการแสดงออกมีอยู่ ๓ ทางก็คือ กายทวาร(กาย) วจิตวาร(วาจา) และมโนทวาร(ใจ) ทั้ง ๓ ช่องทางที่แสดงออกมา ในทางที่ไม่ดีก็จะมีโทษต่อตนเอง ต่อบุคคล ต่อสังคม และขัดต่อหลักการส่งเสริมความดีนั่นคือ จริยศาสตร์จริยธรรมอันดีของสังคม ในทางพุทธจริยศาสตร์มองว่าผู้ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับหรือข้องแวะกับการพนันไม่ว่าชนิดใดก็ตามย่อมมีแรงงูใจ อยู่ ๒ อย่างคือ "ตัณหา". กับ "ฉันทะ" ตัณหาเป็นแรงงูใจในฝ่ายชั่ว เพราะจะทำให้ตนเองบุคคลอื่น สังคม และศีลธรรมจริยธรรมอันดีต้อง ได้รับผลกระทบต่อการกระทำของตน “ตัณหา” เป็นแรงงูใจให้กระทำในเรื่องที่ไม่สมควรกระทำ คือการกระทำที่เป็นทุกข์ เป็นโทษ ต่อตนเองบุคคลอื่น และสังคม ส่วน “ฉันทะ” คือความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น ๆ (เป็นคำกลาง ๆ จะเป็นกุศลก็ได้หรือเป็นอกุศลก็ได้) ถ้าเป็นฉันทะในฝ่ายกุศลก็จะเป็นแรงงูใจที่จะกระทำสิ่งที่ดีสิ่งที่ดีควรและสิ่งที่ดีให้มีความเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป แต่ก็มีฉันทะอีกข้อหนึ่งที่เป็นฝ่าย ตัณหา นั่นก็คือ กามฉันทะ ความพึงพอใจรักใคร่ในกาม

พฤติกรรมการเล่นการพนันนั้นมีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล ซึ่งมีการกล่าวถึงในวรรณคดี บาลีและวรรณคดีสันสกฤต ในวรรณคดีสันสกฤตจะกล่าวถึงการเล่นการพนันของบุคคลในสมัย โบราณ ส่วนวรรณคดีบาลีจะกล่าวถึงการเข้ามามีส่วนร่วมของมนุษย์ พระโพธิสัตว์ อมนุษย์ ครุฑ ยักษ์ เป็นต้น และได้กล่าวถึงบทลงโทษตามกฎหมาย รายได้จากภาษี และนโยบายในการบริหาร การเล่นการพนันนั้นมีสาเหตุอยู่มากมาย ที่สำคัญที่สุดเลยคือ สาเหตุมาจากตนเอง เพราะว่าตนเอง นั้นมีความโลภติดตัวมาด้วยกันทุกคน สาเหตุมาจากสลาภ สื่อมวลชน ความอยากจน การศึกษา ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ และขาดจิตสำนึกที่ดีของความเป็นชาวพุทธ ไม่ว่าจะเป็นสาเหตุมาจากสิ่งใดก็ตามการเล่นการพนันก็ย่อมมีผลตอบสองเสมอ พฤติกรรมแรกเลยที่เป็นสาเหตุคือตนเอง สังเกต ได้ว่าปัจจุบันนี้ มีการหาตัวเลขในแบบพิเศษ ๆ มากมายให้เราเห็นอยู่เป็นประจำ วิธีการหา เลขนั้นสามารถบ่งบอกถึงพฤติกรรมการเล่นการพนันห่วยได้เป็นอย่างดี ว่าคนใดชอบเล่นห่วยมาก ชอบเล่นห่วยน้อย

เมื่อเราเข้าใจในพฤติกรรมของผู้เล่นแล้วก็ต้องมาเข้าใจถึงผลกระทบต่อการเล่นห่วยว่ามี ผลต่อผู้เล่นอย่างไร เช่นมีผลกระทบต่อตัวผู้เล่นเอง ต่อครอบครัว ต่อสมาชิกในชุมชนนั้น ๆ และมีผลต่อคนนอกชุมชนที่เข้ามาอยู่ในชุมชนนั้น ๆ ว่าตนจะมีความปลอดภัยต่อทรัพย์สินของ ตนเองหรือเปล่า และก็ยังส่งผลไปถึงสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ซึ่งจะทำให้เกิดการ คอรัปชั่นขึ้นมาได้ เป็นต้น

ห่วยออนไลน์นั้นถึงแม้ว่าจะไม่มีผลกระทบที่เป็นรูปธรรมเหมือนผลกระทบจากการเล่น การพนันชนิดอื่น ๆ ก็ตามที แต่ก็สามารถวิเคราะห์ได้จากความคิดของหลาย ๆ ฝ่าย เพราะสังคมมี ส่วนร่วมในการพิจารณาถึงผลได้หรือผลเสียที่จะตามมาในภายหน้า ซึ่งได้มีนักวิชาการ หน่วยงาน ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานเอกชน มูลนิธิ นักเรียน นักศึกษา เด็กและเยาวชน ได้มีการแสดง ความคิดเห็นต่อห่วยออนไลน์ว่าถ้ามีการเปิดจำหน่ายห่วยออนไลน์จะมีผลกระทบหรือเป็นผลดี มากกว่ากัน สามารถแยกออกเป็น ๒ กลุ่มหลัก ๆ คือ กลุ่มผู้ไม่เห็นด้วยก็จะถือเอาการสำรวจจาก เอแบคโพล มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มาอธิบายเหตุผลของตนเอง เอแบคโพลบอกว่า ร้อยละ ๖๐ เชื่อว่าห่วยออนไลน์จะทำให้เด็กและเยาวชนหันมาเล่นห่วยกันมากขึ้น ส่วนกลุ่มผู้เห็นด้วยก็จะ ถือเอาการสำรวจจาก นิต้าโพล สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) มาอธิบายเหตุผลของ ตนเอง นิต้าโพลบอกว่า ร้อยละ ๖๒.๕๕ มีประชาชนเห็นด้วยกับการเปิดจำหน่าย ห่วยออนไลน์ โดยรัฐบาลเตรียมออกเป็นนโยบายให้เป็นรูปธรรมในการจำหน่ายห่วยออนไลน์ไม่เกินสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยจะมีการเปลี่ยนชื่อจากห่วยออนไลน์มาเป็น "ห่วยตู้". เพราะจะได้ให้ประชาชน ไม่เข้าใจผิดว่าเป็นการเล่นแบบออนไลน์ แต่จะเป็นการเล่นในลักษณะแบบกดตู้ ATM. ซึ่งได้มีการ นำร่องโดยมีการสาธิตการใช้ตู้ห่วยออนไลน์เสมือนจริงที่จังหวัดเชียงใหม่เมื่อวันที่ ๑-๒

กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ผ่านมา ณ โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว และจะมีการสาธิตแบบนี้อีกในหลาย ๆ จังหวัด ซึ่งจะเริ่มที่ภาคเหนือก่อนเป็นการนำร่อง

ในความคิดของนักปรัชญาทั้งสองคือ จอน สจ๊วต มิลล์ กับอิมมานูเอิล ค้านท์ มีความคิดที่แตกต่างกันในด้านจริยศาสตร์ คือ จอน สจ๊วต มิลล์ มองว่า ประโยชน์ส่วนรวมหรือเสียงส่วนมาก หรือประโยชน์สูงสุดหรือมีปริมาณมากที่สุดจึงถือว่าถูกต้องตามหลักจริยศาสตร์ แต่อิมมานูเอิล ค้านท์ กับมองว่า การกระทำใดที่มีเจตนาดี เป็นการกระทำที่ถูกต้องตามหลักของจริยธรรม แต่จะต้องไม่มีอารมณ์ความรู้สึกส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง ถ้ามีถือว่าผิดทางจริยธรรม

ปัญหาหอยดอนไล่นีจะมีการเปิดจำหน่ายในเร็ว ๆ นี้ โดยมีบุคคล ๒ กลุ่มหลัก ๆ ที่ได้มีการแสดงความคิดเห็นบนเหตุผลของแต่ละฝ่ายว่าตนเองนั้นคิดถูก แต่พุทธจริยศาสตร์นั้นจะมองเหตุผลของทั้งสองฝ่ายแล้วนำมาวิเคราะห์ตามหลักพุทธจริยศาสตร์ โดยคำนึงผลประโยชน์และผลเสียที่จะเกิดขึ้นในวันข้างหน้า ถึงแม้ว่าพุทธศาสนาไม่สามารถเข้ามาคัดค้านหรือเห็นด้วยต่อการเปิดจำหน่ายหอยด้วได้ก็ตาม แต่ก็สามารถแสดงความคิดเห็นและจะชี้ให้เห็นว่าพุทธศาสนาในพุทธจริยศาสตร์จะใช้หลักกรรมใดในการแก้ปัญหาดังกล่าว

พุทธจริยศาสตร์ มองที่เจตนาเป็นหลักและมองผลที่จะตามมา เจตนา ก็คือกรรมหรือวิบาก เจตนา ที่ว่านี้เป็นส่วนหนึ่งใน กรรมนิยาม ซึ่งมีมาในนิยาม ๕ คือ อุดุนิยาม ๑ พินนิยาม ๑ จิตตนิยาม ๑ กรรมนิยาม ๑ และธรรมนิยาม ๑ ในที่นี้จะขอยกกล่าวในส่วนที่เป็น กรรมนิยาม กับสังคมนิยาม กรรมนิยามจะกล่าวในส่วนที่เป็นกรรมที่เกิดจากเจตนาอันเป็นตัวแท้ของกรรม เพราะเจตนาเป็นตัวบ่งชี้ และกำหนดทิศทางแห่งการกระทำของมนุษย์ เป็นตัวการหรือเป็นตัวแกนนำในการริเริ่ม ประทุแต่ง สร้างสรรค์ทุก ๆ อย่างให้เกิดเป็นกรรม ไม่ว่าจะเป็นทาง กาย วาจา หรือใจก็ตาม กรรมนิยามนั้นมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดที่สุดกับจิตตนิยามกับสังคมนิยาม สังคมนิยามนั้นจะมีกฎบัญญัติที่สังคมมีส่วนร่วมในการบัญญัติข้อปฏิบัติร่วมกันขึ้นมาใช้กับสังคม ว่าเรื่องนั้นดี เรื่องนั้นชั่ว หมายถึง ความดีความชั่วเป็นบัญญัติของสังคมนิยาม ส่วนกรรมนิยาม มีกุศลและอกุศล เป็นคุณสมบัติในการพิจารณาเรื่องของกรรมหรือผลที่กระทำสิ่งนั้น ๆ แต่ทั้งหมดก็มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน แต่ถ้าจะใช้เกณฑ์วินัยกรรมศีลธรรมชั่วจะต้องถือเอาเจตนาเป็นหลักในการตัดสินเรื่องนั้น ๆ โดยตัดสินด้วยความเป็นกุศลหรืออกุศล ไข่มโนธรรมของตนเองตัดสินพิจารณาความยอมรับของวิญญู หรือนักปราชญ์ หรือบัณฑิตชน พิจารณาลักษณะและผลของการกระทำที่มีต่อตนเองและผู้อื่น ถ้าผู้ใดหรือบุคคลใดก็ตาม ต้องการจะกระทำความให้หมดสิ้นไป จะต้องใช้ อริยมรรคมีองค์ ๘ มาดำเนินชีวิต จึงจะสามารถกำจัดกรรมต่าง ๆ หมดสิ้นเชิงได้

## ๕.๒ อภิปรายผล

จากการวิจัยพบว่า การเล่นเกมพนันหวยในสังคมไทยซึ่งมีประวัติความเป็นมาที่ช้านาน ได้มีบทบาทไทย มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่สมัยรัชการที่ ๔ ที่ชาวจีนนำเข้ามาเล่นในประเทศไทยในระยะแรกเล่นเฉพาะชาวจีนต่อมาคนไทยได้นำมาเล่นและก่อให้เกิดหวย ก.ข. ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อหาเงินเข้าพระคลังเนื่องจากประเทศไทยประสบปัญหาทางการเงินและเศรษฐกิจ แต่มีได้ออกหวยมาขายเป็นประจำจะออกสลากหรือหวยตอนที่มีความจำเป็นเท่านั้น จนกระทั่งในปัจจุบันรัฐบาลต้องการหารายได้เข้ารัฐเพื่อนำไปพัฒนาประเทศ ให้มีความเจริญในด้านสาธารณูปโภค โดยไม่ต้องออกแรงคิดนโยบาย โดยการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลและเป็นการอำนวยความสะดวกสำหรับประชาชนที่ชอบเล่นเลขท้าย ๓ ตัว ๒ ตัว โดยที่ประชาชนซื้อได้ไม่ผิดกฎหมายเพราะรัฐบาลเป็นเจ้าของรวมทั้งมีนโยบายขายหวยออนไลน์หรือหวยตู้ แต่ประสบกับปัญหาทางด้านงบประมาณและด้านกฎหมาย และความไม่โปร่งใสของรัฐ จึงทำให้การเปิดจำหน่ายหวยออนไลน์จึงจำเป็นต้องยุติไป หวยออนไลน์เป็นหวยแบบใหม่ที่มีสังคมยุคใหม่ สามารถเล่นกันได้อย่างสะดวกสบาย อยู่ตรงไหนก็สามารถเล่นได้ถ้าสถานที่นั้นมีสัญญาณอินเทอร์เน็ต แต่ปัจจุบันนั้นได้มีการเปลี่ยนชื่อมาเป็นหวยตู้ เพราะใช้การจำหน่ายแบบตู้ ATM ในการจำหน่ายมิได้เป็นระบบออนไลน์อย่างที่หลายคนคิด ซึ่งรัฐจะมีการเปิดจำหน่ายภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ตามข่าวหลายสำนัก

ดังนั้นหวยออนไลน์หรือหวยตู้ เป็นการพนันแบบใหม่ที่สังคมไทยให้ความสนใจอยู่มาก บางกลุ่มก็เห็นด้วยกับรัฐบาล เพราะต้องการที่จะนำเงินส่วนนี้ไปพัฒนาประเทศ และกำจัดหวยใต้ดิน กำจัดผู้มีอิทธิพลให้หมดไปจากสังคม กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยก็บอกว่า ไม่ต้องการให้มีขึ้นเพราะจะส่งผลต่อ เด็กและเยาวชนที่มีความสนใจที่จะเล่นเกมพนันอยู่แล้ว เพราะซื้อง่าย และราคาไม่แพง และกลัวว่าจะเป็นการเพิ่มปัญหาให้กับสังคมมากขึ้นไปอีก การที่รัฐบาลต้องการเงินแล้วดันเรื่องหวยออนไลน์ออกมาในช่วงนี้ มันไม่ถูกเวลาในแง่ของคุณธรรมตอนนี้ในช่วงวิกฤตทางการเงิน หวยไม่ใช่ทางออกแต่การสร้างความตระหนักในเรื่องเกี่ยวกับความมีวินัยทางการเงินให้กับครอบครัวและชุมชนน่าจะเหมาะสมกว่า ถ้ารัฐต้องการรายได้ ก็ควรจัดเก็บภาษีต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วอย่างถูกต้องและไม่รั่วไหล หรือการจัดการคอร์รัปชันให้น้อยลงไป รัฐควรณรงค์ให้คนจนหรือคนที่ชอบเล่นหวยไม่ว่าจะเป็นหวยใต้ดิน หวยรัฐบาล หรือแม้แต่หวยออนไลน์ที่จะเกิดขึ้นมานี้หยุดเล่นหวยหรือนำเงินนั้นเข้าไปฝากแบงค์ และแนะนำเรื่องของการออมทรัพย์ให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสูญเสียของการเล่นมากกว่าการสนับสนุนให้ประชาชนเล่นเกมพนัน เพราะเป็นความหวังลม ๆ แล้ง ๆ เมื่อประชาชนให้ความตระหนักต่อการออม ประชาชนก็มีรายได้เพิ่มมากขึ้นก็มีกำลังในการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เท่ากับเศรษฐกิจก็สามารถเดินหน้าไปได้ รัฐก็สามารถมีรายได้จากการเก็บ

ภาษีเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ถึงแม้ว่าการคัดค้านไม่เป็นผลก็ตาม รัฐก็ควรมีมาตรการการจัดสรรเงินสู่สังคมควรจัดสรรให้กับชุมชนซึ่งเป็นพื้นที่จุดจำหน่ายเพื่อ เป็นกองทุนบรรณรักษ์ต่อต้านการเล่นการพนัน โดยเฉพาะป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับการบริโภคสลาก สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลต้องออกมาตรการในการห้ามจำหน่ายสลากให้กับเด็ก และเยาวชน รวมถึงควรมีรับประกันว่าไม่สามารถจำหน่ายสลากให้กับเยาวชนได้อย่างจริงจัง และต้องกำหนดบทลงโทษตัวแทนผู้จำหน่ายให้ชัดเจน และสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลต้องกำหนดเป็นมาตรการอย่างเคร่งครัดว่า การจำหน่ายสลากด้วยเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติจะไม่นำเครือข่ายการจำหน่ายชนิดนี้ไปขยายสินค้าการพนันในรูปแบบสลากอื่น ๆ และรัฐก็ควรพึงเสียงส่วนที่คัดค้านการจำหน่ายหวยนี้ดูบ้างและนำไปพิจารณาว่า ควรมีมาตรการอะไรที่จะป้องกันความเสียหาย หรือป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นมาในวันข้างหน้า จะต้องมิกฎหมายและมาตรการที่เข้มงวดต่อผู้เล่นและตัวแทนจำหน่าย และขอให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาดังกล่าว

ถึงแม้ทางพุทธจริยศาสตร์ มีคนไทยนับถือพระพุทธศาสนาประมาณ ๘๕.๓๑% ชาวพุทธหลาย ๆ คนมีความใกล้ชิดกับวัด ว่าเข้าใจคำสอนของพระพุทธเจ้า แต่ขาดการนำคำสอนของพระพุทธเจ้าไปใช้ในชีวิตประจำวันยังมีน้อยอยู่มาก จึงทำให้สังคมไทยมีปัญหาด้านศีลธรรมจริยธรรมของพุทธจริยศาสตร์อยู่มาก ปัญหาบางปัญหายังไม่สามารถแก้ไขได้จริง นั่นเป็นเพราะว่าสังคมไทยให้ความสำคัญของหลักคำสอนของพระพุทธศานาน้อยจนเกินไป ซึ่งการสอนศีลธรรมจริยธรรมที่ดีนั้นจะต้องเริ่มกันตั้งแต่เด็ก ๆ หรือต้องฝึกฝนอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อนำหลักคำสอนนั้นเตือนใจอยู่เสมอ หลักคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิตให้เป็นปกติสุขนั้นมีหลักการดำเนินชีวิตแบบง่าย ๆ คือ หลักเบญจศีล เบญจธรรม หลักกุศลกรรมบถ ๑๐ และดำเนินชีวิตตามทางสายกลาง อริยมรรคมีองค์ ๘ เพื่อมิให้มนุษย์หลงเดินทางไปสู่อบายมุข ไม่หลงติดอยู่ในคัมภีร์หรือกุศมูล ที่จะทำให้นั่นตกต่ำทั้งทางกาย วาจา และใจ ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญยิ่ง เพราะใจนั้นเป็นผู้ตั้งเจตนาให้กระทำตามความปรารถนา ถ้าเจตนา นั้นขาดกุศลการกระทำหรือการแสดงออกของการกระทำก็ต้องเป็นไปในฝ่ายชั่ว และอาจจะทำให้เดินทางเข้าสู่อบายมุขได้ ถ้าจะนำทฤษฎีของนักปรัชญาที่เป็นนักคิดที่มีชื่อเสียงทั้งสองคนเช่น จอน สจ๊วต มิลล์ กับ อิมมานูเอล คานท์ มามีส่วนในการพิจารณาของรัฐที่จะมีการเปิดจำหน่ายหวยออนไลน์ในสังคมไทยดูว่า ทั้งสองท่านนี้คิดอย่างไรกับปัญหาดังกล่าว ซึ่งสรุปได้ดังนี้

สรุปความว่า ตามทฤษฎีจริยศาสตร์ประโยชน์นิยมของ จอน สจ๊วต มิลล์ มาใช้เพื่อพิจารณาหรือเป็นแนวความคิดในการสนับสนุนแนวความคิดของรัฐก็สามารถเปิดจำหน่ายได้เพราะเข้ากันได้ดี โดยรัฐมุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ไม่ว่าผลของมันจะออกมาอย่างไรก็ถือว่าไม่ผิดจริยธรรม เพราะประชาชนโดยรวมและส่วนมากได้รับประโยชน์รัฐจึงมองข้ามประชาชน

ส่วนน้อยที่ได้รับผลกระทบต่อการเปิดจำหน่ายหอยออนไลน์ในครั้งนี้ เพราะถือว่าเป็นประโยชน์สูงสุดและมีปริมาณมากที่สุดของผู้ได้รับประโยชน์จากการเปิดจำหน่ายหอยออนไลน์ในครั้งนี้ นั่นมีมากที่สุดและมีความสุขเป็นจำนวนมากว่า มิลล์ถือว่าธรรมชาติของความจริง และความดีมีลักษณะ ไม่เด็ดขาดตายตัวภายในตัวของมันเอง แต่พวกประโยชน์นิยมจะมีทัศนะเพิ่มเติมออกไปในแง่ที่ถือว่า ดีชั่ว สัมพัทธ์หรือขึ้นอยู่กับ ผลประโยชน์สุข หรืออีกนัยหนึ่งพวกนี้ถือว่า ความดีเป็นสิ่งที่เดียว กับความ สุข จากการที่ถือว่าความดีเป็นสิ่งที่เดียวด้วยความสุขนี้เอง พวกนี้จึงใช้หลักความสุขเป็นเกณฑ์ตัดสินดีชั่ว ใจความโดยสรุปของหลักความสุขมีว่า การกระทำดี ที่สุดคือการกระทำที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์สุขมากที่สุดแก่คนจำนวนมากที่สุด แต่ถ้าการกระทำใดก่อให้เกิดทั้งสุขและทุกข์ปนกัน ก็ต้องแสวงหาความสุขนั้นด้วยความรอบคอบ คือต้องคำนวณ ดูว่าความสุขหรือความทุกข์ด้านไหนจะมีมากกว่ากัน ถ้าให้สุขมากกว่าก็จะเป็นการกระทำดี และถ้า ในบางกรณีทุกการกระทำล้วนแต่ก่อให้เกิดความทุกข์ทั้งสิ้น ก็จะต้องเลือกกระทำในสิ่งที่ก่อให้เกิด ทุกข์น้อยที่สุด เพราะในสถานการณ์ที่เลือกไม่ได้ อันที่ก่อให้เกิดความทุกข์น้อยที่สุดก็ถือว่าเป็นการ กระทำที่ก่อให้เกิดความสุขมากที่สุดเช่นกัน และมิลล์ยังกล่าว จารีตประเพณี กฎหมาย และหลักคำสอนของศาสนาล้วนแต่เป็นเครื่องมือนำความสุขมาสู่มวลมนุษย์ ดังนั้นการ ปฏิบัติตามสามสิ่งนี้ถือว่าไม่ได้ขัดแย้งกับหลักการของพวกประโยชน์นิยม แต่ถ้าเมื่อใดละเมิดทั้งสาม สิ่งนี้ก่อให้เกิดผลประโยชน์สุขมากกว่า พวกประโยชน์นิยมจะถือว่าการละเมิดดังกล่าวนั้นถือว่าเป็น การกระทำดีเช่นกัน โดยเหตุนี้ ตามทัศนะของกลุ่มประโยชน์นิยมนี้ ในการตัดสินคุณค่าทางจริยธรรม มีหลักเกณฑ์พอสรุปได้ ดังนี้ (๑) จะต้องกำหนดในสิ่งที่สามารถให้ประโยชน์สุขที่สุด และยาวนานที่สุด (๒) จะต้องเลือกเอาสิ่งที่เลวน้อยที่สุด ถ้าหากไม่มีสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เลือก (๓) จะต้องยึดเอาประโยชน์สุขจำนวนมากที่สุดของคนจำนวนมากที่สุดในสังคมนั้น ๆ (๔) จะต้องไม่ลดประโยชน์สุขของตนให้น้อยลงไปกว่าประโยชน์ของผู้อื่น หรือไม่ลด ประโยชน์ของผู้อื่นให้น้อยไปกว่าประโยชน์ของตน นั่นคือจะต้องให้เกิดความสุขเสมอหน้ากัน (๕) จะต้องไม่คำนึงถึงเจตนาในการกระทำเป็นสำคัญ แต่จะถือเอาประโยชน์ที่เกิดขึ้น อันเป็นผลสำคัญยิ่งกว่า (๖) จะต้องคำนึงตัวผู้กระทำนั้นด้วยว่าเป็นผู้หนึ่งที่จะได้รับผลของการกระทำนั้น เหมือนกันกับผู้อื่นในสังคม แนวความคิดตามทฤษฎีของมิลล์นั้น เข้ากันได้กับรัฐบาลที่จะเปิดการจำหน่ายหอยออนไลน์ให้มีขึ้นในสังคมไทย เพราะรัฐก็ไม่ได้มองบุคคลส่วนน้อยแต่รัฐพึงเล็งเห็นส่วนมากเป็นหลักจึงทำให้รัฐนั้นตัดสินใจที่จะเปิดการจำหน่ายจริยศาสตร์ของมิลล์นั้นไม่คำนึงถึงเจตนาว่าเป็นเรื่องสำคัญ แต่ อิมมานูเอล ค้านท์ กับมองว่าเจตนาดี ที่มีเหตุและผล ถือว่าเป็นการกระทำที่ดี

ตามทฤษฎีจริยศาสตร์เชิงกรณีธรรม ของ อิมมานูเอล ค้านท์ ถ้ารัฐนำมาพิจารณาในการเปิดจำหน่ายหอยออนไลน์ ในประเทศไทยแล้วก็ไม่สามารถเปิดจำหน่ายได้เนื่องจากค้านท์มอง

ว่าการกระทำดี คือการกระทำที่เกิดจากเจตนาดี และการกระทำที่เกิดจากเจตนาดีคือ การกระทำที่เกิดจากสำนึกในหน้าที่ การกระทำที่เกิดจากหน้าที่คือ การกระทำตามหลักของเหตุผล ไม่ใช่ อารมณ์ความรู้สึก หรือแรงจูงใจ เป็นเกณฑ์การตัดสิน เช่น การให้ทาน การช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ การกระทำตามหลักเหตุผลคือ การทำตามกฎศีลธรรมของศาสนานั้น ๆ เนื่องจากจริยศาสตร์เชิง กรณียธรรมเป็นแนวคิดที่ ปฏิเสธทศ นะแบบที่เน้นพิจารณาผลของการกระทำ ความแตกต่างที่ชัดเจน ระหว่างทั้ง ๒ ทฤษฎีคือ จริยศาสตร์เชิงกรณียธรรมปฏิเสธการตัดสินความถูกต้องของการกระทำ โดยพิจารณาที่ผลของการกระทำ ทฤษฎีจริยศาสตร์เชิงกรณียธรรมจะพิจารณาความถูกต้องจาก ลักษณะบางอย่างของตัวการกระทำเอง เช่น ทฤษฎีอันตรงอิทธิพลของค่าน้ำเห็นว่าการถูกต้อง ของการกระทำจะต้องพิจารณาจากเจตนาของการกระทำ นั่นคือ คุณค่าของการกระทำจะไม่ขึ้นกับ สิ่งอื่น หรือไม่มีเจตนาจะกระทำเพื่อผลลัพธ์ใด ๆ คุณค่าทางจริยธรรมตามทฤษฎีนี้จึงไม่ขึ้นอยู่กับ ประสิทธิภาพ บุคคล สถานการณ์ หรือไม่สามารถนำเอาเงื่อนไขของแต่ละบุคคลมาใช้ในการตัดสิน คุณค่าทางจริยธรรมได้ จึงกล่าวได้ว่าจริยศาสตร์เชิงกรณียธรรมของค่าน้ำที่ต้องการให้หลักการ ตัดสินคุณค่าทางจริยธรรมมีลักษณะเป็นภววิสัย หรือมีการตัดสินคุณค่าทางจริยธรรมแยกออกจาก ผู้กระทำ โดยการตัดสินคุณค่าของการกระทำจะอาศัยกฎจริยธรรมที่เป็นกฎสากล ซึ่งหมายถึงกฎ จริยธรรมเป็นกฎที่สามารถใช้ได้กับมนุษย์ทุกคนในทุกสถานการณ์ โดยไม่ต้องคำนึงถึงลักษณะ เฉพาะตัวของบุคคลหรือสถานการณ์นั้นๆ แต่อย่างใด ตัวอย่างเช่น หากการกล่าวเท็จเป็นสิ่งที่ผิด กฎจริยธรรมในรูปแบบนี้ การกล่าวเท็จก็จะเป็นการกระทำที่ผิดเสมอไม่ว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำหรือ กระทำในสถานการณ์ใด ค่าน้ำอธิบายว่าเจตนาดีหมายถึงการกระทำที่ตัดสินใจเลือกกระทำตาม เหตุผล ถ้าเป็นการเลือกกระทำตามแรงโน้มน เช่น ความปรารถนาให้ได้มาซึ่งความสุข หรือเป็น อารมณ์และความรู้สึกอื่นๆ เช่น ความรู้สึกรัก ความรู้สึกเกลียด การกระทำนั้นจะไม่มีคุณค่าทาง จริยธรรม ดังนั้นการเปิดจำหน่ายหวยออนไลน์ตามทฤษฎีของค่าน้ำแล้ว ไม่สนับสนุนเพราะขัดกับ หลักการทางทฤษฎีคุณธรรมจริยธรรมของพุทธจริยศาสตร์ในพุทธศาสนา ที่ได้วางหลักการการ ดำเนินชีวิตเอาไว้มากมาย

ในทางพุทธจริยศาสตร์นั้นไม่สามารถเห็นด้วยได้ในการเปิดจำหน่ายหวยออนไลน์ เพราะเท่ากับว่าพุทธศาสนาไปสนับสนุนการพนัน ให้ชาวพุทธเล่นการพนัน ถึงแม้ว่ารัฐจะมีเจตนา ที่ดีที่จะลด การพนันหวยใต้ดิน หรือจะลดผู้มีอิทธิพล จะลดการคอร์รัปชันในหน่วยงานต่าง ๆ หรือ จะนำเงินส่วนนี้ไปพัฒนาประเทศในอีกหลาย ๆ ด้านก็ตาม พุทธจริยศาสตร์ก็ถือว่าหวยออนไลน์ เป็นการพนันที่จะทำให้สังคมโดยรวมพร่องในศีลธรรมจริยธรรมอันดี ที่เราพยายามปลูกฝังให้กับ เด็กและเยาวชนไม่ให้หลงไปในอบายมุขต่าง ๆ แต่พุทธศาสนาก็ไม่สามารถคัดค้านอะไร ได้ ได้ก็เพียงแต่ชี้ทางของความเสื่อมของผู้เล่นหรือผู้سهการพนันว่า เป็นทางแห่งความประมาท คือ

ประมาทในเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าประมาทในชีวิต ทรัพย์สิน ครอบครัว สังคม และเศรษฐกิจของครอบครัวเอง ให้มีความเดือดร้อนและคู่เสี่ยงต่อความฉิบหายที่จะเกิดขึ้น เมื่อผู้นั้นหมกมุ่นกับการเล่นการพนันจนกลายเป็นโรคติดการพนันไป (Pathological gambling) ถ้าถึงขั้นเป็นโรคนั้นก็หมายความว่า อะไรก็ไม่สามารถรักษาได้นอกจากตนเองเท่านั้น

พุทธจริยศาสตร์มองว่าการกระทำสิ่งใดก็ตามที่มีเจตนาเป็นที่ตั้ง จะเป็นเจตนาที่ดีหรือไม่ดีก็ตาม การกระทำนั้นก็คือวิบากหรือกรรม เช่นกรรมนิยามในนิยาม ๕ กรรมนิยามนั้นเป็นกฎของธรรมชาติที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์และอาการที่เป็นเหตุเป็นผลแก่กันของสิ่งทั้งหลาย เป็นกฎแห่งเหตุผล ที่ครอบคลุมความเป็นไปในฝ่ายจิตวิญญาณ โดยเฉพาะ อันได้แก่ กฎแห่งกรรมเป็นกฎแห่งการให้ผลของการกระทำ กฎอันเป็นเหตุเป็นผลของธรรมชาติทางนามธรรม คือการกระทำของจิต ที่เกิดจากเจตนาของจิต อันเป็นมโนกรรม(กรรมจากความนึกคิดต่างๆ) ตลอดจนอาจเป็นเหตุให้ทำ กายกรรม (กรรมจากการกระทำทางร่างกาย) และวจีกรรม(กรรมจากการสื่อสาร) และมีการให้ผลเป็นวิบากกรรม คือกรรมสามารถให้ผลแสดงออกมาในสภาพทางกายหรือทางวัตถุได้ ซึ่งการให้ผลของกรรมมีลักษณะเป็นอนินิยต คือไม่อาจเข้าใจได้ด้วยการคิดทางตรรกะ กรรมที่มีเจตนาเป็นตัวบ่งชี้และเป็นตัวกำหนดทิศทางแห่งการกระทำของมนุษย์ ถ้าเจตนาอันเจือไปด้วย อกุศล ตัณหา การกระทำนั้นเป็นทางไปสู่อบาย ยิ่งการเล่นการพนันมี โลภะเจตนา คือมีความโลภเป็นตัวนำ จึงได้ทำกรรมนั้นลงไป ผลที่ออกมามันอาจจะไม่รู้ร้อยเปอร์เซ็นต์ในเรื่องของความสูญเสียของผู้เล่น แต่ไม่มีคำว่าเล่นได้ทุกครั้งไปเพราะคนที่เล่นจะไม่มีครุฑในเวลาที่เสีย แต่จะนับในเวลาที่ได้ เล่นได้ ผู้วิจัยเห็นว่าการเล่นได้ถือว่าเป็นเรื่องที่แปลก แต่ถ้าเล่นเสียถือว่าเป็นเรื่องปกติของการพนัน วิบากหรือกรรมของผู้เล่นถ้าเล่นเสียก็จะมีกรรมทุกข์ทันทันทีนั่นก็คือ เสียใจที่ตนเสียทรัพย์ เกิดเสียคาบอยากได้คืนเลยมีการเล่นแก้ตัวอีกครั้ง ถ้าเล่นเสียอีกจนต้องกู้หนี้ยืมสินผู้อื่นมาเล่น ผลสุดท้ายก็ต้องตามใช้นี้เขา เมื่อหาเงินใช้นี้เขาไม่ได้ทางออกทางเดียวที่มองเห็นง่าย ๆ คืออาจจะต้องไปทำสิ่งที่ผิดต่อกฎหมาย เช่น ลักขโมย ปล้น ชิงทรัพย์ หรือก่ออาชญากรรมที่มีข่าวให้ได้ยินได้เห็นตามข่าวอยู่เสมอ ผลสุดท้ายก็ต้องไปติดคุกติดตะรางรับผลของกรรมที่ตนได้กระทำไว้

ศีลธรรมจริยธรรมของพุทธจริยศาสตร์สอนให้บุคคลทั้งหลายหลีกเลี่ยงความทุกข์ให้แสวงหาความสุขที่แท้จริง ที่เกิดได้ด้วยตัวของตัวเองโดยการหลีกเลี่ยงสิ่งที่จะก่อให้เกิดทุกข์และโทษต่อชีวิตของตนเอง และครอบครัว โดยการหลีกเลี่ยงอบายมุขต่าง ๆ หายออนไลน์ก็นับเข้าเป็นหนึ่งในอบายมุขเพราะพุทธจริยศาสตร์นับว่าเป็นการพนัน เป็นสิ่งมอมเมาให้บุคคล ลุ่มหลงอยู่กับความอยากที่จะก่อให้เกิดทุกข์และโทษได้ เพราะเป็นทางของความเลื่อมของทรัพย์ และเป็นทางของความประมาท พระพุทธเจ้าพระองค์ทรงรังเกียจการเล่นการพนันทุกชนิด แม้แต่การเล่นเพื่อความสนุกก็ตาม พระองค์ถือว่าเป็นการปิดกั้นทางของมรรคผลนิพพานได้ เพราะผู้เล่นยอม

หลงใหลในกิเลสตัณหา เพราะมีความสุขเพลิดเพลินและเล่นอย่างสนุกสนาน ดังนั้นพระพุทธรองค์จึงรังเกียจการเล่นทุกอย่างไม่ว่าการเล่นนั้นจะมีการได้และเสียหรือไม่ก็ตาม หวายนอนไถ้นั้นทางพุทธศาสนาถือว่าเป็นการพนัน ที่รัฐมีเจตนาเพื่อจะนำเงินของประชาชนไปประโยชน์ด้านสาธารณะประโยชน์ก็ตามที่ ก็ไม่สามารถเปลี่ยนหวายนอนไถ้นเป็นอย่างอื่นได้นอกจากความเป็นการพนันเท่านั้น

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การเล่นเกมการพนัน หรือหวายไม่ว่าจะเป็นหวายไต่ดิน หวายนอนดิน หวายนอนไถ้นที่จะมีขึ้นในอนาคตนั้น ก็เข้าข่ายผิดศีล ข้อที่ ๒ เพราะมี มโนทุจริต คือ โลภอยากได้ของคนอื่น พยาบาทคิดปองร้ายเขา เมื่อตนเองเสียทรัพย์ไป และเห็นผิดจากทำนองคลองธรรมคิดว่าตนต้องเป็นผู้ได้เสมอ คิดว่านั่นคือความสุขที่แท้จริง ด้วยเหตุนี้หวายจึงเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถเข้าข่ายผิดศีลข้อที่ ๒ เพราะหวายเมื่อเล่นก็ต้องมีได้และมีเสียเป็นกฎธรรมดาที่ทุกคนเข้าใจได้ดี แต่ส่วนมากเกลี้ยทำเป็นไม่เข้าใจ ไม่สนใจ ไม่ใส่ใจ เพราะตนปรารถนาที่จะเล่น ต้องการที่จะเล่น พอใจที่จะเล่น เต็มใจที่จะเล่น ตั้งใจที่จะเล่น ไม่ว่าความปรารถนา พอใจ เต็มใจ และตั้งใจ ย่อมมาจากเจตนาทั้งสิ้น เจตนาในที่นี้คือเจตนาที่ต้องการอยากได้ทรัพย์ของผู้อื่น ไม่ว่าลูกค้ายที่เล่นหวายหรือเจ้ามือหวายก็ตามที่ต้องการทรัพย์ของผู้อื่นด้วยกันทั้งสองฝ่าย ผู้เล่นก็ไม่ต้องการจะเสียทรัพย์ เจ้ามือก็ไม่ต้องการเสียทรัพย์เช่นกัน ต่างฝ่ายต่างก็ต้องการสิ่งเดียวกันคือทรัพย์ของผู้อื่น ต่างฝ่ายต่างมีเจตนาที่ต้องการเอาทรัพย์ที่เจ้าของไม่ได้เต็มใจที่จะให้มาเป็นของตนโดยมีกติการ่วมกันในการเล่น กติกาเป็นเพียงกฎที่บังคับเพื่อให้ทั้งสองฝ่ายบ้ายเบี่ยงหรือขัดขึ้นที่จะไม่จ่ายทรัพย์ของตนที่เสียไป แต่ถ้าเป็นหวายไต่ดินก็ไม่แน่ว่าลูกค้าถูกมาก ๆ ก็อาจจะมิโกงได้ เช่นลูกค้าถูกรางวัลมาก ๆ หลายคน เจ้ามือไม่มีจ่ายหรือไม่อยากจ่ายเพราะต้องจ่ายเป็นจำนวนเงินที่มากหรือไม่ก็ล้มจมก็อาจเป็นไปได้ เจ้ามือยอมเป็นทุกข์ ที่จะสูญเสียทรัพย์ของตน ก็อาจมีการหลบหนีหรือจ่ายไม่ครบ เท่ากับว่าเจ้ามือโกง การโกงก็ถือว่าลักทรัพย์เช่นกัน ลูกค้าก็เช่นเดียวกันต้องการทรัพย์ของเจ้ามือโดยการเล่นน้อยแต่ต้องการได้มาก ถ้าเล่นมากก็จะได้มากเท่าทวีคูณ จึงทำให้มีการทุ่มในการเล่นยิ่งถ้าได้เลขมาเด็ด ๆ อาจขายทรัพย์สินที่ตนมีอยู่เพื่อเล่นในครั้งนั้น หรือใช้เครดิตในการเล่นเครดิตดีเท่าไรเล่นมากเท่านั้น ถ้าไม่ถูกก็ต้องจ่ายหนี้เจ้ามือ หรือไม่ก็หนี เป็นทุกข์ต้องเดือดร้อนตนและครอบครัว นี่คือผลของวิบากกรรมที่ส่งผลให้ผู้เล่นได้รับผลของการตั้งเจตนาที่ผิด จึงถือได้ว่าการเล่นเกมการพนันต่าง ๆ เช่นหวายนอนผิดศีลข้อที่ ๒ หนึ่งในศีลทั้ง ๕ ข้อ

การพนันหวายนอนไถ้นั้น ในทางพุทธจริยศาสตร์ถือว่าผิด ถ้ารัฐบาลนำหลักของพุทธจริยศาสตร์มาใช้มาพิจารณา ก็ไม่สามารถเปิดจำหน่ายได้ ถึงแม้ว่าจะมีเจตนาที่ดี ทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวมก็ตาม เพราะเจตนาเป็นเจตนาที่เคลือบแฝงไปด้วยอบายมุขที่จะทำให้ประชาชนมีโอกาสติดการพนันได้ ดังนั้นพุทธจริยศาสตร์จึงมองเห็นว่า การกระทำใดก็ตามจะต้อง

คนที่เจตนาเป็นเบื้องต้นและผลของการกระทำนั้น ๆ ว่า มีทุกข์หรือโทษต่อตนเอง ต่อบุคคล ต่อครอบครัว ต่อสังคม หรือมีต่อประเทศชาติหรือไม่ ถ้ามีเจตนาดี แต่ผลออกมามีทุกข์และโทษถือว่าเจตนาดีนั้นผิด ไม่สมควรที่จะนำมากระทำ ในกรณีห่วยออนไลน์ก็เช่นเดียวกัน ถึงแม้ว่ารัฐจะมีเจตนาดีก็ตาม ผลที่จะเกิดขึ้นในวันข้างหน้าทุกคนมองเห็นได้ด้วยปัญญาย่อมมองเห็นโทษและทุกข์ที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนอย่างแน่นอน ดังนั้นพุทธจริยศาสตร์ไม่สนับสนุนในการเปิดจำหน่ายห่วยออนไลน์ เพราะถือว่าผิดศีล ในข้อ อทินนาทาน คือการลักทรัพย์ และถือว่าไม่ได้ดำรงชีวิตในหลักของ อริยมรรคมีองค์ ๘ ในข้อสัมมาอาชีวะ คือ การทำมาหากินอย่างสุจริตชน ไม่คดโกงเอาเปรียบผู้อื่น ถึงแม้ว่าบางคนบอกว่าเขาเอาเงินตัวเองเล่นไม่ได้ไปคดโกงใคร และก็ได้ไม่ได้เอารัฐเอาเปรียบใครก็ตาม ก็นับว่าประกอบอาชีพที่ไม่สุจริตอยู่ดี เพราะว่ามีเจตนาที่อยากได้ทรัพย์ของคนอื่นโดยไม่ต้องออกแรงอยากได้ทรัพย์นั้นโดยง่าย ๆ ก็เท่ากับต้องการเอาเปรียบเจ้ามือ เจ้ามือก็เช่นเดียวกันถึงแม้รัฐจะเป็นผู้จำหน่ายรัฐก็มีเจตนาต้องการทรัพย์ของประชาชนมาใช้เป็นงบประมาณของรัฐเอง โดยที่รัฐไม่ได้คำนึงถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นต่อผู้เล่นที่ที่ยังขาดการไตร่ตรองในการใช้จ่าย และยังเป็นการสนับสนุนให้ประชาชนหมกมุ่นในการเล่นห่วยอีกวิธีหนึ่ง เท่ากับเพิ่มการพนันอีกรูปแบบหนึ่ง ตราบใดถ้ารัฐไม่เอาจริงเอาจึงต่อการปราบปรามห่วยได้ดินอย่างจริงจัง และมีมาตรการที่เด็ดขาดละก็ ก็ไม่สามารถลดห่วยได้ดินให้หมดไปได้จริงตามที่รัฐได้กล่าวอ้างไว้อย่างแน่นอน ดังนั้นห่วยออนไลน์เท่ากับทำให้ประชาชนทำผิดศีล แล้วรัฐยังประกอบอาชีพที่เป็นบาป เงินที่รัฐได้มาเป็นบาปเพราะรัฐไม่ได้เข้าไปปรับรู้การดำเนินชีวิตของคนในระดับรากหญ้าว่าเข้าเหล่านั้นมีความหวังต่อการเสี่ยงโชคมากน้อยเพียง ถ้ารัฐออกห่วยออนไลน์มาจำหน่ายเท่ากับรัฐนั้นสนับสนุนอบายมุขเพิ่มขึ้นอีกชนิด และทำให้ประชาชนระดับรากหญ้าที่ต้องการหนีความทุกข์จากความยากจนก็จะแสวงหาหรือฝากความหวังไว้กับการเสี่ยงโชคเพื่อหวังที่จะนำเงินที่จะได้นั้นมาจับจ่ายใช้สอยในครอบครัว ถ้ารัฐกำจัดความยากจนของประชาชนสร้างอาชีพให้เขามีอาชีพที่มั่นคง และสนับสนุนหรือสร้างโครงการหรือหน่วยงานที่รัฐสามารถเข้าถึงประชาชนได้จริงให้ความช่วยเหลือให้ความรู้ให้การศึกษา และสนับสนุนให้ศาสนามีส่วนช่วยในการอบรมสั่งสอนให้เด็กและเยาวชนมีคุณธรรมจริยธรรมของพุทธจริยศาสตร์เพื่อการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง และเป็นบุคคลที่ดีมีคุณธรรมในสังคมให้มาก ๆ ก็จะสามารรถกำจัดความคิดที่ผิด ๆ ที่มีต่อการเสี่ยงโชคที่เป็นเพียงภาพมายา เมื่อรัฐสามารถทำได้รัฐก็ไม่ต้องมาคิดที่จะเปิดการจำหน่ายห่วยออนไลน์เพื่อกำจัดห่วยได้ดิน

ถึงอย่างไรก็ตามพุทธจริยศาสตร์ในพุทธศาสนาก็ไม่สามารถคัดค้านสิ่งใดได้ เมื่อรัฐมองเห็นประโยชน์โดยรวมของประเทศชาติ ว่ารัฐนั้นสามารถจัดการกับสิ่งที่รัฐได้กล่าวอ้างเอาไว้ได้จริง ว่ารัฐนั้นจะลดห่วยได้ดินได้จริง และลดการจำหน่ายสลากกินราคาตามที่รัฐได้

มองเห็นอยู่ว่า รัฐไม่ได้ประโยชน์จากห่วยไต้ดินซึ่งแนวความคิดดังกล่าวของรัฐก็สามารถเข้าได้กับนักปรัชญาท่านหนึ่งที่มีทฤษฎี ประโยชน์นิยม นั่นก็คือ จอน สจ๊วต มิลล์ ที่มองประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ แต่ถ้ารัฐมองในแง่ของจริยศาสตร์เชิงกรณีธรรม ของอิมมานูเอล ค้านท์ ก็จะต้องมาดูที่เจตนาของรัฐว่า มีเหตุผลที่ดีหรือไม่และเหตุผลนั้นจะต้องไม่ทำให้ประชาชนต้องเดือดร้อน แต่ถ้ามองพุทธจริยศาสตร์ถือว่าผิดอย่างแน่นอนเพราะพุทธจริยศาสตร์ถือว่าห่วยออนไลน์เป็นอบายมุข

### ๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๑. ควรศึกษาวิเคราะห์นโยบายรัฐที่มีต่อการพนันฟุตบอลออนไลน์กับการดำเนินชีวิตตามแนวพุทธ
๒. ควรศึกษาวิเคราะห์ปัญหาห่วยไต้ดินกับอิทธิพลเถื่อนของเจ้าหน้าที่รัฐกับหลักพุทธจริยศาสตร์
๓. ควรศึกษาวิเคราะห์หลักพุทธจริยศาสตร์กับนโยบายการพนันถูกกฎหมายในสังคมไทย